

Sirküler No : 2025/28

07.03.2025, Bursa

Konu : Ramazan Ayında Çalışanlara Yapılan Yardımlara İlişkin Yasal Kesintiler

Ramazan ayında çalışanlara yapılan yardımların hangi şartlarda sigorta primi, gelir vergisi ve damga vergisi kesintilerine tabi olduğuna ilişkin hususlar aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

A-Ramazan Ayında Yemekhane Hizmetinden Faydalanmayan Çalışanlara Yemek Parası Ve/Veya Yemek Kartı Verilmesinin Yasal Kesintiler Karşısındaki Durumu

Sigorta Primi Açısından: İşverenin sunduğu yemekhane hizmetinden faydalanmayan/faydalanamayan sigortalılara;

- Nakit yemek parası ödenmesi halinde, sigortalının çalıştığı her bir gün için ödenen yemek bedelinin 158,00 TL'ye kadar olan kısmının prime esas kazançtan istisna tutularak kalan kısmının prime esas kazançta dahil edilmesi,
- İşyeri veya müstemilatı dışında kalan yerlerde üçüncü kişilere yemek bedeli adı altında fatura karşılığı nakden ödeme yapılması halinde, istisna tutara bakılmaksızın yemek bedelinin tamamının prime esas kazançtan istisna tutulması
- Yemek kuponu/çeki/kartı verilmesi halinde, yemek kartlarına yüklenen paraların son tüketime yönelik gıda dışı ürünlerin alışverişlerinde kullanılma imkânı varsa yemek kartına yüklenen paraların günlük 158,00 TL'ye kadar olan kısmının prime esas kazançtan istisna tutulması, aşan kısmının prime esas kazançta dahil edilmesi; son tüketime yönelik gıda dışı ürünlerin alışverişlerinde kullanılma imkânı yoksa tamamının prime esas kazançtan istisna tutulması, gerekmektedir.

Gelir Vergisi Açısından: İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nca verilen bir özelgede işyerine gelerek yemekhane hizmetinden çeşitli nedenlerle (yemek beğenmeme, çölyak veya benzeri bağırsak rahatsızlığı bulunma, vejetaryen olma, oruç tutma) yemek hizmetinden yararlanmak istemeyen personele nakit veya yemek kartı olarak yapılan yemek bedeli istisnaya konu edilemeyecektir.

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
Yemekhane Hizmetinden Faydalanılamaması Durumunda Nakit Ya Da Yemek Kartı Verilmesi (Son Tüketime Yönelik Gıda Dışı Ürün Alışverişlerinde Kullanılma İmkânı Varsa)	Günlük 158 TL'ye Kadar İstisna, 158 TL'nin Üzeri Sigorta Primine Tabi	Tabi	Tabi

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
İşyeri Veya Müştemilati Dışında Kalan Yerlerde Yemek Firmalarına Fatura Karşılığı Yemek Bedeli Ödenmesi Ya Da Yemek Kartı Verilmesi (Son Tüketime Yönelik Gıda Dışı Ürün Alışverişlerinde Kullanılma İmkânı Yoksa)	Muaf	KDV Hariç 240 TL, KDV Dahil 264 TL'ye kadar istisna, Bu tutarların üzerinde ise Gelir Vergisine Tabi	KDV Hariç 240 TL, KDV Dahil 264 TL'ye kadar istisna, Bu tutarların üzerinde ise Damga Vergisine Tabi

Örnek 1: Çalışan (A), brüt 30.000 TL ile çalışmaktadır. Ramazan ayında oruç tutması sebebiyle yemekhane hizmetinden yararlanamamaktadır. Çalışana Ramazan ayında 5.500 TL brüt nakit yemek yardımı yapılmıştır. Nakit yemek yardımının bordrolaştırılması aşağıdaki gibi olmalıdır. (22 gün fiili çalışma bulunmaktadır, Gelir vergisi %15)

Brüt Ücret: 30.000 TL

Nakit Yemek Yardımı: 5.500 TL

Günlük İstisna Tutarı: 158 TL

158 TL x 22 gün= 3.476 TL (Aylık İstisna Tutarı)

5.500 TL-3.476 TL = 2.024 Prime Esas Kazanca Dahil Edilecek Yemek Bedeli

SGK Matrahı: 30.000 TL+2.024 TL =32.024 TL

Sigorta Primi (%14): 4.483,36 TL

İşsizlik Primi (%1): 320,24 TL

Gelir Vergisi Matrahı: 27.220,4 TL + 3.476 TL= 30.696,4 TL

Gelir Vergisi: 4.604,46 TL- 3.315,70 TL (Asgari Ücret GV İstisnası) = 1.288,76 TL

Damga Vergisi: 35.500 TL x %7,59=269,45 TL-197,38 TL(Asgari Ücret DV İstisnası) =72,07 TL

Net Ücret: 35.500 TL- 4.483,36 TL- 320,24 TL-1.288,76 TL- 72,07 TL = 29.335,57 TL

Örnek 2: Çalışan (A), brüt 30.000 TL ile çalışmaktadır. Ramazan ayında oruç tutması sebebiyle yemekhane hizmetinden yararlanamamaktadır. Çalışana Ramazan ayında brüt 5.000 TL yemek kartı (son tüketime yönelik gıda dışı ürün) alışverişlerinde kullanılma imkânı olmayan) verilmiştir. Yemek kartının bordrolaştırılması aşağıdaki gibi olmalıdır. (22 gün fiili çalışma bulunmaktadır, Gelir vergisi %15)

Brüt Ücret: 30.000 TL, **Yemek Kartı Yardımı:** 5.000 TL, **SGK Matrahı:** 30.000 TL ,**Sigorta Primi (%14):** 4200 TL, **İşsizlik Primi (%1):** 300 TL

Gelir Vergisi Matrahı: 30.000 TL-4.200 TL- 300 TL = 25.500 TL

Gelir Vergisi: 3825 TL- 3.315,70 TL (Asgari Ücret Gelir Vergisi İstisnası) = 509,30 TL

Damga Vergisi:30.000 TLx %7,59=227,70 TL-197,38 TL(Asgari Ücret DV İstisnası)=30,32 TL

Net Ücret: 35.000 TL- 4.200 TL- 300 TL-509,30 TL- 30,32 TL = 29.960,38 TL

B. Ramazan Kolisi/Paketinin Yasal Kesintiler Karşısındaki Durumu

Çalışanlara ramazan kolisi/paketi adı altında yapılan yardımlar, aynı yardım niteliğindedir.

Sigorta Primi Açısından: 5510 sayılı Kanunu'nun "Prime Esas Kazançlar" başlıklı 80. maddesinin 1/b bendi gereğince ramazan kolisi/paketi aynı yardım niteliğinde olduğundan -aynı yardımlar- prime esas kazanca dahil edilmemektedir.

Gelir Vergisi Açısından: Gelir Vergisi Kanunu'nun 61.maddesine göre çalışana yapılan aynı yardım niteliğindeki ramazan kolisi/paketi, ücret olarak kabul edilmekte ve aynı yardımlardan gelir vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Damga Vergisi Açısından: Damga Vergisi Kanunu'nun (1) sayılı tablosunun, IV. Makbuzlar ve Diğer Kâğıtlar bölümünün 1/b maddesine göre aynı yardım niteliğindeki ramazan kolisi/paketi tutarının "%7,59 oranında damga vergisine tabi tutulması gerekmektedir

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
Ramazan Kolisi/Paketi	Muaf	Tabi	Tabi

Örnek 2: A işletmesi, aylık maaşı brüt 40.000 TL olan çalışanına brüt 5.000 TL değerinde (KDV dahil) ramazan kolisi vermiştir. Bordroda gösterimi aşağıdaki gibi olmalıdır.

Brüt Ücret: 40.000 TL,**Ramazan Kolisi Brüt Tutarı:** 5.000 TL,**SGK Matrahı:** 40.000 TL
Sigorta Primi (%14): 5600 TL,

İşsizlik Primi (%1): 400 TL

Gelir Vergisi Matrahı: 40.000 TL-5600 TL-400 TL+ 5.000 TL = 39.000 TL

Gelir Vergisi: 39.000 TLx0,15=5.850TL-3.315,70 TL(Asgari Ücret GV İstisnası)= 2.534,30 TL

Damga Vergisi: 45.000 TLx%7,59=341,55 TL-197,38 TL(Asgari Ücret DV İstisnası) =144,17 TL

Net Ücret: 45.000 TL – 5.600 TL-400 TL- 2.534,30 TL-144,17 TL = 36.321,53 TL

C. Ramazan Alışveriş Çeki/Market-Gift Kartının Yasal Kesintiler Karşısındaki Durumu

Çalışanlara verilen alışveriş çeki/market-gift kartı aynı yardım niteliğinde kabul edilmekte olup SGK tarafından aynı yardım olarak kabul edilebilmesi için aşağıda yer alan kriterleri sağlaması gerekmektedir.

1. Fatura işverene kesilmelidir, çalışana herhangi bir şekilde fiş veya fatura düzenlenmemelidir.
2. Söz konusu alışveriş çekinin sınırsız harcama yetkisi olmamalıdır. Söz konusu çek ile çalışanlar belirli mal alımı sağlamalıdır. Örneğin; söz konusu çek ile çalışanlar sadece gıda ürünü (makarna, şeker, çay, tuz vb.) alabilmelidir, tek el ürünleri, kontör vb. likit değeri yüksek ürünler alınamamalıdır.
3. Kartlarının belli bir süre sonunda değerini yitirmesi gerektiğinden, bir değer saklama aracı olmaması gerekir.
4. Çalışana verilen hediye çekinin çalışanın bir başarısı ya da hizmeti karşılığı olmaması, sosyal yardım niteliğinde yapılması gerekir.

5. Ücretin bir parçası olacak şekilde ve çalışanın ücreti ile verilen çek tutarı arasında orantısızlık olmaması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen kriterleri sağlayan ramazan alışveriş çeki/market-gift kartı aynı yardım niteliğinde değerlendirilip SGK priminden muaf, gelir ve damga vergisine tabii tutulacaktır.

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
Ramazan Aışveriş Çeki/Market - Gift Kartı (Yukarıda Belirtilen Kriterleri Sağlıyorsa)	Muaf	Tabi	Tabi

Örnek 3: A İşletmesi, aylık brüt maaşı 50.000 TL olan çalışana sadece gıda ürünü alımında kullanılan brüt 8.000 TL değerinde market çeki vermiştir. Market çekinin bordrolaştırılması işlemi aşağıdaki gibi olmalıdır.

Brüt Ücret: 50.000 TL,**Market Çeki Brüt Tutarı:** 8.000 TL,**SGK Matrahı:** 50.000 TL ,**Sigorta Primi (%14):** 7000 TL,**İşsizlik Primi (%1):** 500 TL

Gelir Vergisi Matrahı: 50.000 TL-7000 TL-500 TL+ 8.000 TL = 50.500 TL

Gelir Vergisi: 50.500 TL x 0,15 = 7.575 TL-3.315,70 TL (Asgari Ücret Gelir Vergisi İstisnası) = 4.259,30 TL

Damga Vergisi: 58.000 TL x %7,59 = 440,22 TL -197,38 TL (Asgari Ücret Damga Vergisi İstisnası) = 242,84 TL

Net Ücret: 58.000 TL – 7.000 TL-500 TL- 4.259,30 TL -242,84 TL = 45.997,86 TL

Yukarıda belirtilen kriterleri taşımayan, çalışanlar tarafından nakdi ödeme gibi geniş ürün yelpazesinde satın alma işleminde kullanılan ramazan alışveriş çeki/market-gift kartının ise SGK primine tabi olması gerekecektir.

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
Ramazan Aışveriş Çeki/Market - Gift Kartı (Yukarıda Belirtilen Kriterleri Sağlamıyorsa)	Tabi	Tabi	Tabi

Örnek 4: A İşletmesi, aylık brüt maaşı 50.000 TL olan çalışana geniş ürün yelpazesinde satın alma işleminde kullanılan brüt 8.000 TL değerinde market çeki vermiştir. Market çekinin bordrolaştırılması işlemi aşağıdaki gibi olmalıdır.

Brüt Ücret: 50.000 TL,**Market Çeki Brüt Tutarı:** 8.000 TL,**SGK Matrahı:** 58.000 TL

Sigorta Primi (%14): 8.120 TL,**İşsizlik Primi (%1):** 580 TL

Gelir Vergisi Matrahı: 58.000TL- 8.120 TL- 580 TL = 49.300 TL

Gelir Vergisi: 49.300 TL x 0,15 = 7.395 TL-3.315,70 TL (Asgari Ücret GVİstisnası) = 4.079,30 TL

Damga Vergisi: $58.000 \text{ TL} \times \%7,59 = 440,22 \text{ TL} - 197,38 \text{ TL (Asgari Ücret DV İstisnası)} = 242,84 \text{ TL}$

Net Ücret: $58.000 \text{ TL} - 8.120 \text{ TL} - 580 \text{ TL} - 4.079,30 \text{ TL} - 242,84 \text{ TL} = 44.977,86 \text{ TL}$

D. Nakit Olarak Ödenen Ramazan Yardımının Yasal Kesintiler Karşısındaki Durumu

Ramazan ayında çalışanlara nakit olarak ödenen ramazan yardımı istisnalar kapsamında yer almamaktadır.

Sigorta Primi Açısından: 5510 sayılı Kanunu'nun "Prime Esas Kazançlar" başlıklı 80. maddesinin 1/c bendi gereğince, çalışanlara nakit olarak ödenen ramazan yardımının, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde "Prim İkramiye ve Bu Nitelikteki İstihkak" sütununda gösterilerek SGK primine tabi tutulması gerekmektedir.

Gelir Vergisi Açısından: Gelir Vergisi Kanunu'nun 61.maddesine göre nakit olarak ödenen ramazan yardımının gelir vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Damga Vergisi Açısından: Damga Vergisi Kanunu'nun (1) sayılı tablosunun, IV. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar bölümünün 1/b maddesine göre nakit olarak ödenen ramazan yardımı tutarından $\%7,59$ oranında damga vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
Nakit Olarak Ödenen Ramazan Yardımı	Tabi	Tabi	Tabi

Örnek 5: A İşletmesi, aylık brüt maaşı 60.000 TL olan çalışana brüt 10.000 TL tutarında nakit ramazan yardımı yapılmıştır. Nakit ramazan yardımının bordrolaştırılması işlemi aşağıdaki gibi olmalıdır.

Brüt Ücret: 60.000 TL, **Market Çeki Brüt Tutarı:** 10.000 TL, **Sgk Matrahı:** 70.000 TL

Sigorta Primi (%14): 9.800 TL

İşsizlik Primi (%1): 700 TL

Gelir Vergisi Matrahı: $70.000 \text{ TL} - 9.800 \text{ TL} - 700 \text{ TL} = 59.500 \text{ TL}$

Gelir Vergisi: $59.500 \text{ TL} \times 0,15 = 8.925 \text{ TL} - 3.315,70 \text{ TL (Asgari Ücret GV İstisnası)} = 5.609,30 \text{ TL}$

Damga Vergisi: $70.000 \text{ TL} \times \%7,59 = 5.313,30 \text{ TL} - 197,38 \text{ TL (Asgari Ücret DV İstisnası)} = 5.115,92 \text{ TL}$

Net Ücret: $70.000 \text{ TL} - 9.800 \text{ TL} - 700 \text{ TL} - 5.609,30 \text{ TL} - 5.115,92 \text{ TL} = 53.556,78 \text{ TL}$

E. Çikolata, Şeker Veya Kahve Yardımının Yasal Kesintiler Karşısındaki Durumu

Çalışanlara, Ramazan Bayramı nedeniyle verilecek çikolata, şeker veya kahve yardımı aynı yardım niteliğindedir.

Sigorta Primi Açısından: 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prime Esas Kazançlar" başlıklı 80. maddesinin 1/b bendi gereğince aynı yardımlar prime esas kazançta dahil edilmemektedir. Bu bağlamda çalışana verilen çikolata, şeker veya kahve yardımı, aynı yardım niteliğinde olduğundan prime esas kazançta tabi tutulmayacaktır.

Gelir Vergisi Açısından: Çalışana yapılan aynı yardım niteliğindeki çikolata, şeker veya kahve

yardımları, ücret olarak kabul edilmekte ve aynı yardımlardan gelir vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Damga Vergisi Açısından: 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun (1) sayılı tablosunun, IV. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar bölümünün 1/b maddesine göre aynı yardım niteliğindeki çikolata, şeker ve kahve yardımı tutarından %7,59 oranında damga vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

	Sigorta Primi	Gelir Vergisi	Damga Vergisi
Çikolata, Şeker Veya Kahve Yardımı	Muaf	Tabi	Tabi

Örnek 6: A işletmesi, aylık maaşı brüt 40.000 TL olan çalışanına brüt 3.000 TL değerinde çikolata vermiştir. Bordroda gösterimi aşağıdaki gibi olmalıdır.

Brüt Ücret: 40.000 TL,

Çikolata Brüt Tutarı: 3.000 TL

SGK Matrahı: 40.000 TL

Sigorta Primi (%14): 5600 TL

İşsizlik Primi (%1): 400 TL

Gelir Vergisi Matrahı: 40.000 TL-5600 TL-400 TL+ 3.000 TL = 37.000 TL

Gelir Vergisi: 37.000 TL x 0,15 =5.500 TL-3.315,70 TL (Asgari Ücret GV İstisnası) = 2.234,30 TL

Damga Vergisi: 43.000 TL x %7,59 = 326,37 TL -197,38 TL (Asgari Ücret DV İstisnası) = 128,99 TL

Net Ücret: 43.000 TL – 5.600 TL-400 TL-2.234,30 TL-128,99 TL = 34.636,71 TL

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM ve YMM A.Ş.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımızın mehmetkoçak sirkülerinden birebir alınmış(telif hakkı mehmetkoçak danışmanlığıdır) olup konuya ilişkin genel bilgileri içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir